

VINERI · 20 IUNIE 2014 · ANUL LXIV NR. 25

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

**Ultimul clopoțel pentru absolvenții de școală generală
S-a deschis Casa tradițiilor din Chitighaz
Gastronomie românească la Budapesta**

CALENDAR ORTODOX

16 iunie, luni, Sf. Tihon, Ep. Amatundei; Sf. Sfințit Mc. Marcu (Începutul Postului Sf. Ap. Petru și Pavel).
17 iunie, mari, Sf. Mc. Manuil, Savel și Ismail.
18 iunie, miercuri, Sf. Mc. Leontie, Ipatie și Teodul.
19 iunie, joi, Sf. Ap. Iuda, ruda Domnului; Sf. Cuv. Paisie cel Mare.
20 iunie, vineri, Sf. Mc. Metodie, Ep. Patarelor; Sf. Calist, Patr. Constantinopolului.
21 iunie, sâmbătă, Sf. Mc. Iulian din Tars și Afrodisie.
22 iunie, duminică, †) Sf. Ier. Grigorie Dascălu, Mitr. Țării Românești; Sf. Sfințit Mc. Eusebie; Sf. Mc. Zenon, Zina și Galaction. Duminica a II-a după Rusalii (a Sf. Români; Chemarea primilor Apostoli).

Gândurile săptămânii

„Dreapta acțiune este mai bună decât cunoașterea; dar pentru a putea face ceea ce e drept, trebuie să știm ce este drept.”
Carol cel Mare

„Viața este o tragedie atunci când e privită în prim-plan și o comedie când o privești în plan larg.”
Charlie Chaplin

„Mințile luminate discută idei; mințile mediocre discută evenimente; mințile mici discută oamenii.”
Eleanor Roosevelt

„Niciun om, cât de vrednic ar fi, nu are dreptul să-i conducă pe alții fără consimțământul acestora.”
Abraham Lincoln

„Orice adevăr este ușor de înțeles odată ce a fost descoperit. Important este să-l descoperi.”
Galileo Galilei

„Nu dori ca lucrurile să se împlinescă repede. Nu căuta avantaje mici. Dorința ca lucrurile să se împlinescă repede face ca ele să nu fie îndeplinite cu grijă. Căutarea micilor avantaje face ca marile afaceri să nu se poată dezvolta.”
Confucius

„Niciun om pe lume nu este doar o insulă, stingheră și de sine stătătoare; fiecare om este o bucată din continent, o părticică din întregul cel de căpetenie; dacă marea îi smulge cu valurile un bulgăre, Europa e împuștinată, așa cum ar fi orice limbă de pământ sau moșia ta ori a prietenilor tăi; moartea oricărui om mă va vătăma, fiindcă mă aflu cuprins în omenire și de aceea să nu întreb niciodată pentru cine bat clopotele; pentru tine bat.”
Ernest Hemingway

„Din când în când pleacă, relaxează-te puțin, pentru că atunci când te vei întoarce, judecata ta va fi mai precisă; dacă vei rămâne constant în lucru, îți vei pierde puterea de judecată...”
Leonardo da Vinci

„Sunt două moduri de a trăi: unul este ca și cum nimic nu este un miracol. Celălalt este cum că totul este un miracol.”
Albert Einstein

„Atunci când continuă să viseze, omul este un geniu.”
Akira Kurosawa

Budapesta

Comisia Parlamentară a Naționalităților vrea modificarea regulilor electorale

Comisia Naționalităților din Parlamentul de la Budapesta a inițiat la ședința din 12 iunie modificarea unor reguli electorale, referitoare la alegerile de autoguvernare minoritare din toamnă. Comisia alcătuită din cei 13 purtători de cuvânt ai naționalităților a cerut ca să se stabilească un filtru mai serios în privința organizațiilor de desemnare la alegerile din toamnă. Una dintre condițiile obligatorii pentru aceste organizații de desemnare a candidaților să

fie ca acestea să fi fost înregistrate la tribunal minimum cu 3 ani în urmă.

O altă propunere a Comisiei a fost ca organizațiile de desemnare să aibă dreptul să obțină pe gratis – exclusiv pentru scopuri electorale – lista cu numele înregistraților la alegerile minoritare. Reglementările actuale stabilesc că doar o singură dată este gratuită obținerea listei, după care de fiecare dată va trebui să se plătească.

Comisia sprijină ideea ca și persoane împuterni-

cite să poată să adune fișele de înregistrare de la cetățeni și să aibă dreptul să depună în același timp mai multe înregistrări la primărie. Comisia Naționalităților este de acord și cu acea modificare care oricui conducător de instituție administrată de autoguvernarea minoritară să aibă dreptul de a fi membru în autoguvernarea minoritară. Acest dosar de propuneri al Comisiei Naționalităților va fi înaintat Parlamentului pentru a modifica legea electorală.

Tabără de iconografie pentru copii la Budapesta

În perioada 16–22 iunie, la Capela Ortodoxă din Budapesta, în organizarea Autoguvernării Românești a sectorului XI și a Asociației Femeilor Ortodoxe din Budapesta, se desfășoară o nouă ediție a tabărei de

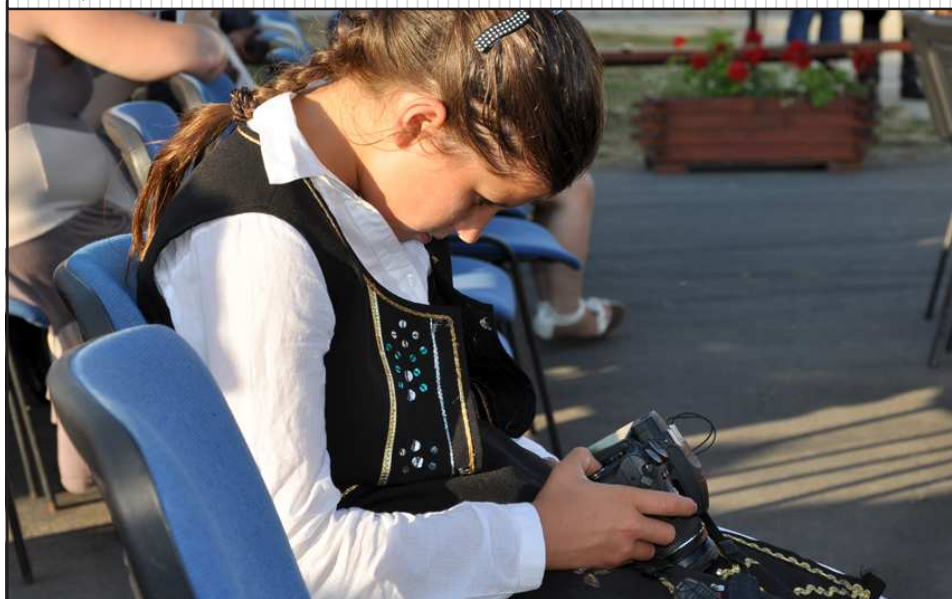
iconografie. La această tabără participă un grup de 14 copii români din Budapesta care, sub îndrumarea pr. Cosmin Pop, preot la patru biserici din Bihorul unghuresc, învață meșteșugul pictării icoanelor pe

sticlă. Duminică, 22 iunie, după Sfânta Liturghie de la capela din Budapesta va fi vernisată expoziția de icoane pe sticlă din lucrările realizate de copii în această tabără.

A.B.

Telefonul redacției: 66/463-152

Poza săptămânii

Oare ce să mă fac când voi fi mare? Dansatoare sau fotografă???
Aaa, mai bine fotbalistă...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Serbare de adio la școala generală din Micherechi
(foto: Eva Șimon)

Chitighazul are o Casă a tradițiilor locale

Singura casă-muzeu a românilor din Ungaria se găsește în localitatea Chitighaz. Aceasta a ajuns cu câțiva ani în urmă în proprietatea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Casa-muzeu stă însă mai mult închisă și nu este introdusă nici în circuitul turistic al caselor-muzeu din țară. Rămânând fără un muzeu propriu, Primăria din Chitighaz a decis să realizeze o casă a colecțiilor tradiționale din localitate. Astfel la începutul anului 2013 au început renovările la Casa Hódi (fostul centru al partidului și apoi al poliției), aflată pe strada principală a satului. Casa tradițiilor locale a fost inaugurată pe 6 iunie în fața multor localnici, printre care s-au aflat și descendenții familiei Hódi.

Chitighăzenii cunosc Casa Hódi de pe strada Dózsa nr. 16 ca fiind „casa cu turn”. Aceasta este o clădire impozantă, construită în stil clasic la începutul anilor 1900. A fost proprietatea familiei Hódi, a lui acel Hódi László (născut cu numele de Vasile Hodojo), fiu de țăran, care în anii 1930, pe vremea crizei mondiale, a plecat în America de unde, însă, în câțiva ani s-a întors acasă și și-a pornit propria afacere, o lăptărie. Casa a fost naționalizată după cel de-al Doilea Război Mondial, devenind centru de partid, iar după 1990 a fost clădirea poliției locale. De câțiva ani, clădirea a rămas părăsită, iar Primăria a căutat fonduri pentru a o renova și a o pune în funcție. În acest scop, chitighăzenii le-a venit în ajutor Fondul pentru Dezvoltare Rurală a programului Új Magyarország, care le-a asigurat aproape 10 milioane de forinți pentru restaurarea clădirii, a spus la deschiderea festivă doamna primar *Maria Gyuricska Kalcsó*. „Scopul nostru cu această clădire a fost nu numai faptul de a salva o clădire importantă din sat, ci în primul rând pentru a salva de la pierire

obiecte valoroase care prezintă trecutul locuitorilor satului nostru și pentru a le expune și a le arăta copiilor noștri cum au trăit înaintașii lor.” Doamna primar a înșirat și numele acelor persoane care au oferit donații importante pentru realizarea casei tradițiilor, printre care se află doamna profesoară *Maria Sarca Zombai* și doamna *Valeria Megyeri*.

La festivitatea de deschidere a participat și directorul Muzeului Munkácsy din Bichișciaba, *Ando György*, care a evidențiat câteva curiozități etnice din județul Bichiș și a subliniat în special valorile etnografice și religioase din comuna Chitighaz. „Vă doresc ca această casă să devină un centru cultural de salvare

și de păstrare a valorilor locale”, le-a urat chitighăzenilor directorul muzeului din Ciaba.

Evenimentul inaugurării s-a bucurat și de prezența unor membri descendenți ai familiei Hódi, care au evocat amintiri nostalgice despre anii când au trăit în această casă. Doamna *dr. Clara Hódi*, profesor al Facultății de Farmacologie din cadrul Universității de

Medicină din Seghedin, fiica lui Vasile Hódi, a donat un portret al părinților săi pentru a fi expus în casa mult îndrăgită de familia ei, o casă care le-a cauzat și multe dureri în suflet când le-a fost luată.

Înainte de tăierea panglicii de către primărița *Maria Kalcsó* și directorul *Ando György*, elevi ai celor două școli generale locale au spus poezii în română și maghiară, Corul pensionarilor a cântat cântece românești și ungurești, iar micii dansatori de la echipa „Ördögsekér” au interpretat dansuri populare.

Casa tradițiilor locale din Chitighaz este deschisă de luni până vineri, între orele 9.00 și 16.00, cu o pauză de masă între orele 12.00 și 13.00. E.Ș.

EDITORIAL

Argument pentru o școală românească

Ungurii sunt recunoscuți în toată Europa că sunt aproape unilingvi, nu sau vorbesc doar foarte slab vreo limbă străină. Statisticile arată că an de an scade numărul celor care dau examen de limbă străină în Ungaria. Acest unilingvism se transmite de câteva decenii, ca o boală malignă, și printre naționalitățile conlocuitoare, care sunt tot mai asimilate. Nu atât dansurile sau cântecele, cât limba acestora este într-un real pericol. Degeaba sunt citate sfaturile deștepte ale regelui Ștefan, în fiecare decembrie, de Ziua Naționalităților, conform căroră „Țara cu o singură limbă și o singură tradiție este slabă și neputincioasă”, puțini sunt cei care înțeleg importanța acestor cuvinte. Și totuși, există o rază de speranță...

Deja de doi ani funcționează în orașul Pécs, în cadrul grădiniței și școlii bilingve germane câte-o grupă în care se învață exclusiv în limba germană. Încăpățănarea unor pedagogi însuflețiți dau roade tot mai vizibile: copiii care învață în aceste grupe unilingve de la grădiniță și de la școală nu doar înțeleg foarte bine limba germană, după câteva luni de studiu, ci chiar discută și inițiază singuri conversații în limba germană. Iată că la ei se poate! Și nu cred că numai pentru că germana este o limbă de mare circulație. Directoarea școlii a destăinuit zilele trecute într-o emisiune radio că până la pornirea acestor grupe unilingve au avut foarte multe ședințe cu părinții, în care s-au convins unii pe alții, în mod reciproc, că numai învățământul unilingv îi poate ajuta pe copii să însușească cât mai bine limba germană. Din păcate, sistemul actual de grădinițe și școli bilingve ale naționalităților produc în mare parte doar elevi care știu să cânte și eventual să recite în limba naționalității respective, fără să prea înțeleagă conținutul poeziei sau poveștii, și fără să știe să-și cumpere un bilet de tramvai în Bratislava, București sau Belgrad.

Bineînțeles, nu pot fi negate cauzele istorice care au dus la un învățământ bilingv la toate naționalitățile, un învățământ care se bazează pe principiul că orice copil din Ungaria trebuie să știe foarte bine în primul rând limba maghiară și numai după asta orice altă limbă. Fie vorba și de limba mamei sau a bunicilor. Întăietate are maghiara. Doară cu toții mâncăm pită ungurească! (sic!)

Iată că acum nemții au avut curajul să treacă peste faptul de a se tot plânge că acum mai bine de o sută de ani a fost introdus ca obiect obligatoriu limba maghiară în școlile tuturor naționalităților, nu mai stau să analizeze cât rău le-au făcut Legile Apponyi, ci își reorganizează învățământul pe noi temelii, prin acele clase care învață toate materiile în limba germană. Iar această bază solidă a învățământului german este creată împreună cu părinții. La grădiniță și școala din Pécs, în clasele unilingve predau numai pedagogi care vorbesc la perfecție și în mod consecvent toată ziua în germană cu copiii. Doica de la grădiniță vorbește în dialectul șvăbesc pentru a întări în conștiința copiilor originea lor de șvabi.

Românii din Ungaria au renunțat la școlile de tip A (școli cu predare în limba maternă a naționalității respective) în favoarea școlilor de tip B (școli bilingve) încă în anul 1960. Împrejurările prin care s-a ajuns aici sunt neclare până azi. Rezultatul renunțării noastre la predarea în limba maternă este că intelectualii de 40-50 de ani, cu origini și cu studii liceale românești, nu știu sau foarte slab își exprimă gândurile în limba română.

Unele greșeli ale trecutului pot fi reparate, pot fi îndreptate. Asta demonstrează acum o mână de pedagogi germani, care se laudă cu rezultate reale după doar doi ani de învățământ unilingv. O astfel de inițiativă ar trebui introdusă și la noi. Ar merita încercat măcar cu o grupă de 10 copii. Atât părinții cât și pedagogii ar avea măcar sufletul, dacă nu și conștiința, mult mai împăcat.

Eva Șimon

Resfințirea bisericii din Bichișciaba

Credincioșii de la biserica ortodoxă românească cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”, din Bichișciaba au trăit în Duminica întâia după Rusalii, numită și „a Tuturor Sfinților” (15 iunie 2014), momente istorice și clipe de mare bucurie.

Locașul de cult al acestei Parohii a fost târnosit de către Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan*, împreună cu un numeros sobor de preoți și diaconi, între care s-au numărat Părintele Delegatul Preafericitului Părinte Patriarh *Daniel* și Protopopul Protoierei Sectorului IV din București, Părintele Iconom Stavrofor *Teodor Marc*, Parohul Bichișciabei și Consilier Economic al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Părintele Arhimandrit *Calinic Covaci*, Consilierul Administrativ Bisericesc al Episcopiei și Paroh la Otlaca-Pustă și alți preoți din Ungaria și România.

Slujba de târnosire a fost prilejuită de ridicarea din temelie, la această biserică, a unui nou Ierftelnic, din marmură roșie, realizat în anul 2009, de către meșterul pietrar *János Antalicz*, din localitatea Szentendre (Ungaria), prin râvna și fondurile obținute prin străduințele Preotului Paroh *Teodor Marc*, dar și de pictarea tavanului bisericii, în stil neobizantin, de către pictorul *Cristian Voica* și alți membri ai firmei SC Pictura Bizantină SRL, cu sediul în comuna Giroc, județul Timiș, lucrare de excepție realizată în doi ani

la rând (2012–2013), cu sprijin din partea Departamentului Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, de la București.

Sărbătoarea de la Bichișciaba a început prin înconjurarea și sfințirea bisericii și târnosirea Sfintei Mese, care are la piciorul ei, sculptată în marmură, scena coborârii de pe Cruce a Mântuitorului Iisus Hristos și a fost urmată de Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie săvârșită sub protia Ierarhului în interiorul locașului de cult.

Cu acest prilej, biserica din Bichișciaba a primit și al doilea hram, la Duminica Tuturor Sfinților, iar Părintelui Consilier Economic *Teodor Marc* i-a fost conferit Ordinul „Sanctus Stephanus Magnus”, din partea Preafericitului Părinte Patriarh *Daniel*, în semn de prețuire și binecuvântare pentru munca depusă și grija statornică arătată acestei biserici și credincioșilor ortodocși români din Bichișciaba.

La acest eveniment însemnat din viața Parohiei Bichișciaba dar și a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria au participat mai multe oficialități, dintre care îi menționăm pe Domnul Consul General *Florin Trandafir Vasiloni*, de la Jula, Domnul Consul General *Ioan Fodoreanu* și Doamna Consul *Andreea Monica Radu*, de la Seghedin, Domnul *Fedor Tibor*, Șef de Secție la Departamentul pentru Relațiile cu Cultele, din cadrul Ministerului Resurselor Umane

(EMMI), de la Budapesta, Domnul *Eugen Gagea*, Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie, Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității de Vest „Vasile Goldiș”, din Arad, Domnul *Gheorghe Gros*, Președintele Autogovernării Românești Locale din Bichișciaba, primari și conducători ai unor instituții românești, reprezentanți ai învățământului românesc, ai mass-media românești și ai altor instituții din Bichișciaba, Budapesta, Jula și diferite localități din împrejurimi.

Având în vedere faptul că în duminica viitoare, a Sfinților Români, Părintele *Teodor Marc* va începe o nouă slujire, în calitate de Preot Paroh la Catedrala Episcopală din Giula, slujba de târnosire a bisericii din Bichișciaba s-a încheiat prin instalarea de către

Chiriarh a Părintelui *Aurel Raul Bătrân* ca nou Preot Paroh al acestei biserici.

Toți cei prezenți în număr mare la această sărbătoare au fost invitați apoi la o agapă comună, oferită din partea Parohiei la noul Centru Cultural din Bichișciaba. Părintelui Protopop *Ion Armași*, Delegatul Preafericitului Părinte Patriarh *Daniel*, distinsilor reprezentanți ai corpului

diplomatic român din Ungaria și din România, meșterului pietrar *János Antalicz* și tuturor celor care au contribuit la susținerea lucrărilor de restaurare efectuate la biserica din Bichișciaba le-au fost oferite la final medalii aniversare, informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Horă și gastronomie românească la Budapesta

Duminică, 15 iunie, la Budapesta, Centrul Cultural Pastoral-Misionar Sfântul Vasile cel Mare împreună cu Asociația Femeilor Ortodoxe Române au organizat cea de a șasea ediție a Festivalului gastronomic, precum și o sărbătoare dedicată copiilor cu prilejul apropiei Zile Internaționale a Copilului.

În acest an, organizatorii budapeșteni au avut privilegiul de a primi membrii Fundației Dana Ardelea din București cu un program intitulat: „De la costum popular autentic la costum popular stilizat”. Fundația a fost înființată în anul 1998 având ca obiectiv încurajarea și promovarea diverselor forme de exprimare artistică a copiilor și tinerilor cu ap-

rea Emilia Abe, nu s-au lăsat mai prejos, au prezentat și ei un scurt program de dansuri populare ro-

mului artistic s-au prins cu toții într-o horă românească.

A urmat tradiționalul Festival gastronomic de la care nu au lipsit mâncărurile cu specific românesc. Pentru copii a mai fost pregătit și un mic atelier de creație în cadrul căruia, sub îndrumarea doamnei Daniela Iuga Devescovi, originară din România și absolventă a Catedrei de limba și literatura română din Seghedin, au învățat să confecționeze din mărgelile diferite obiecte decorative.

La reușita evenimentului, alături de Centrul Cultural Pastoral-Misionar Sfântul Vasile cel Mare și Asociația Femeilor Ortodoxe Române, a contribuit și Institutul Cultural Român de la Budapesta, prin sprijinul logistic deosebit. Organizatorii au adresat cu acest prilej, mulțumiri doamnei director Gabriela Matei.

Gabriela Enea Elekes

titudini, dar cu probleme sociale, cultivarea și promovarea tradițiilor și valorilor spirituale naționale.

În cadrul programului pregătit pentru comunitatea românească din Budapesta au fost prezentate costume populare românești autentice, precum și costume populare stilizate create de Dana Ardelea.

Publicul prezent a fost încântat nu numai de frumusețea și originalitatea costumelor populare stilizate, dar și de talentul sopranelor lirice Alexandra Moroiu și Dana Tănase, care au interpretat în exclusivitate pentru românii din Budapesta piese cunoscute din folclorul românesc, precum și muzică românească din perioada interbelică.

Grupul copiilor dansatori de la Budapesta pregătiți de instructoroa-

mânești, arătând astfel că și ei sunt cunoscători și purtători ai tradițiilor românești. În finalul progra-

Pe scurt...

JULA

Cu ocazia zilei pedagogului, la începutul lunii iunie, la primăria din Jula au fost înmânate distincții mai multor pedagogi din oraș. Dintre pedagogii români au fost distinși cu „Lauda primarului”, prof. Florentina Olteanu, de la liceul Erkel Ferenc din Jula, Gheorghe Gabor și Eva Gomboș Ruja, de la Liceul românesc „N. Bălcescu” și Maria Abrudan Hódi, educatoare la grădinița românească.

BUDAPESTA

Institutul Cultural Român Budapesta lansează, marți, 24 iunie, programul „Science Meets Culture in Budapest” prin dezbateră „Looking for Business and Research Partners in Hungary” susținută de Măgurele High Tech Cluster din România. Programul are ca scop evidențierea legăturilor dintre știință și cultură în contextul apartenenței la Uniunea Europeană. Dezbateră va avea loc la sediul ICR Budapesta (1146 Bp. Str. Izsó nr. 5, cu începere la ora 18.30.

BIHOR

Conform informațiilor primite de la preotul Cosmin Pop, parohul a patru biserici din Bihorul unguresc, orarul slujbelor la parohiile pe care le administrează este următorul: duminică, 29 iunie, de la ora 9.00, va oficia Sfânta Liturghie în biserica din Jaca, pe 6 iulie va sluji la biserica din Peterd, în duminica din 13 iulie se va afla în mijlocul credincioșilor din Vecherd, iar în duminica din 20 iulie, la biserica din Darvaș, iar în ultima duminică a lunii iulie la Jaca. Slujbele care se fac de sfințele sărbătorii care cad în cursul săptămânii vor fi oficiate la biserica din Jaca. La toate bisericile Sfânta Liturghie începe dimineața la ora 9.00.

JULA-LUGOJ

Având în vedere bunele relații de colaborare culturală dintre Corul „Pro Musica” din Jula și Corul „Ion Vidu” din Lugoj, anul acesta coriștii julani au fost invitați să participe la cea de-a V-a ediție a Festivalului de muzică sacră „Pe tine, Doamne, te laudăm” din Lugoj. Festivalul va avea loc duminică, 6 iulie, la Biserica Ortodoxă „Învierea Domnului” din Lugoj.

Scrieți-vă părerile, sugestiile la adresele:
foaia@foaia.hu / redactia@foaia.hu

O excursie-cadou a școlărilor din Bătănia în Maramureș

După ce școala noastră a câștigat locul I la Concursul de Povești „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă a sosit și recompensa... O excursie de 3 zile în frumosul Maramureș.

Pe 26 aprilie, dis-de-dimineată a fost plecarea. La ora 3.45 a fost adunarea în fața școlii. Cu emoții multe și multă nerăbdare am urcat în microbuz și am pornit în minunata noastră aventură.

Prima oprire am făcut-o la Oradea. Aici am vizitat un pic împrejurimile, dar cel mai mult ne-a plăcut în parcul de distracții unde toți ne-am dat cu mașinuțe electrice. Masa de prânz am servit-o tot aici într-un frumos han și apoi... din nou la drum.

După multe ore de călătorie am ajuns la destinație: Mănăstirea Izvorul

Tămăduirii din Petrova. Dimineata după micul dejun călugăresc am pornit spre Vișeu de Sus. De aici am luat Mocănița. Peisajul a fost de vis, munții erau îmbrăcați în haine de primăvară, verde crud, aerul curat, apa cristalină iar priveliștea ce se deschidea în fața ochilor era mirifică.

Am făcut un popas la stația Paltin pentru a lua masa. Gazdele noastre s-au pregătit cu mâncare tradițională: slănină, caș, urdă, roșii, ceapă verde. Am interacționat cu fetele de la școala din Petrova, am admirat peisajul și surpriza! Trei lăutari au început a ne hori! Am cântat și am dansat cu toții ca într-o mare familie. Lăutarii ne-au condus pe acorduri maramureșene până la urcarea în Mocăniță.

Muzica nu a încetat nici

pe drumul de întoarcere, doar că de data aceasta am cântat noi împreună cu gazdele noastre. Pauze de respiro s-au făcut doar pentru a ne mai povestii câte ceva despre împrejurimi și a admira pentru ultima oară sălbăcia locului.

Următorul punct al itinerarului nostru a fost vizitarea Mănăstirii Bârsana, o mănăstire foarte frumoasă, încadrată perfect în peisaj cu toate clădirile construite din lemn în frumosul stil maramureșean.

Apoi la Vadul Izei am văzut vâltoarea, mașina de spălat maramureșeană.

Înspre seară am ajuns obosiți la mănăstire, dar cu suficientă energie totuși pentru a ne plimba un pic prin pădurile din împrejurimi.

Dimineata, cu nostalgie și părere de rău am părăsit aceste meleaguri...

Pe drumul de întoarcere am făcut un mic popas la Săpânța pentru a vedea Cimitirul Vesel și Casa memorială Ioan Stan Pătraș, al meșterului popular care a făcut crucile din

cimitir. După ore lungi de călătorie, seara am ajuns acasă, plini de încântare dar și cu regret.

Mulțumim domnului Deputat Parlamentar Gheorghe Șimonca, doamnei președinte a Asociației „M. Purdi”, Eva Bocsoi Karancsi și tuturor celor

implicați în organizarea acestei excursii, în mod special Autogovernării Românești a județului Bichiș, președinte Emilia Martin, Autogovernării Românești din Otlaca-Pustă, președinte Elvira Ardelean.

Elevii Școlii generale „Lucian Magdu” din Bătănia

Ultimul clopoțel pentru absolvenții de școală generală

Pe 13 iunie s-a sfârșit anul școlar 2013/2014. Această dată însemnată i-a copleșit pe absolvenți de emoții, iar pe cei mai mici elevi de bucuria vacanței de vară. La sfârșitul săptămânii trecute, la școlile generale românești din Aletea, Apateu, Bătania, Bedeu-Săcal, Cenadul Unguresc, Chitighaz, Jula și Micherechi au avut loc serbările de bun rămas.

Pentru cei 107 absolvenți ai școlilor generale clopoțelul școlii acum a sunat pentru ultima oară. La festivitatea de încheiere a anului școlar a avut loc premiarea elevilor cu rezultate deosebite la învățătură și la concursuri sportive. Fiecare clasă a prezentat un program special dedicat acestui eveniment, iar directorii instituțiilor și diriginții le-au adresat elevilor sincere felicitări cu prilejul încheierii studiilor elementare, urându-le absolvenților drum bun pe calea vieții. La încheierea anului școlar vă publicăm lista absolvenților din școlile românești și premiții fiecărei instituții.

Aletea

Promoția 2006/2014 a școlii generale din Aletea a numărat, și în acest an școlar doi absolvenți: *Boglarca Budai* și *Beniamin Restás*. Dirigințele clasei a opta a fost *Andreea Papp Ruck*.

Apateu

La serbarea de bun rămas a luat parte și președintele Autogovernării Românești din Apateu, *Ioan Blaga*, care a felicitat elevii absolvenți cu câte o diplomă, urându-le mult succes la învățătură. Directoarea Circumscripției din Berețtyóújfalu, *Kapornai Judit* a înmănat premii pentru trei elevi. *Reca Kovács* a fost distinsă pentru munca depusă în activitatea culturală, *Veronica Iuhás* și *Evelin Tóth* pentru rezultatele exemplare la învățătură.

Au absolvit clasa a opta elevii: *Tiberiu Darai*, *Emeric Eszenyi*, *Ioan Gulyás*, *Nicolae Gumhold*, *Barbara Ispán*, *Veronica Juhász*, *Réka Kovács*, *Csaba Márton*, *Barbara Nagy*, *Judit Szabó*, *Evelin Tóth*. Dirigințe: *Cristina László*.

Bătania

Sâmbătă, 14 iunie, 12 absolvenți ai școlii generale românești din Bătania au spus adio instituției. Au absolvit școala generală: *Attila Erdei*, *Maria Caterina Ianoș*, *Erik Pál Isztin*, *Mihai Isztin*, *Viktor Ianoș*, *Gréta Molnár*, *Nora Cristina Neducsin*, *Alexandra Ștefan Palinko*, *Alexandra Ioana Ristin*, *Gábor Tamás Șutea*, *Richárd Új* și *Máté Zoltán Veres*. Dirigințe: *Viorica Șutea*.

Au fost premiați elevii: *Nora Cristina Neducsin*, pentru rezultatele deosebite la învățătură și pentru conținutul exemplar, *Maria Caterina Ianoș*, pentru rezultatele excelente obținute la limba și literatura română, *Alexandra Ioana Ristin* și *Gréta Molnár* pentru activitatea culturală. Toți băieții clasei a opta au primit diplomă pentru activitatea sportivă.

Săcal-Bedeu

Absolvenții școlii generale din Săcal-Bedeu sunt: *Andor Balog*, *József Balog*, *Nándor Márk Borsa*, *Amanda Melinda Bozsányi*,

Márk Bozsányi, *Tamara Gurbai*, *Edina Györfi*, *Zoltán Horváth*, *Adrian Jónás*, *Joan Jónás*, *András Kéri*, *Enikő Kiss*, *László Roland Kiss*, *Richárd Mohácsi*, *László Sipos*, *Dániel Virgil Szilvási* și *Erik Szűcs*. Dirigințele clasei a opta a fost: *Alexandru Monoc*. Au primit distincție elevii *Edina Györfi* pentru rezultatele bune la învățătură iar *Horváth Zoltán* și *Szűcs Erik* pentru activitatea sportivă.

Cenadul Unguresc

Rebeca Șimon și *Erzsébet Sztancs* au fost premiate pentru rezultatele obținute la limba română și pentru participarea cu succes la diferite concursuri. Au absolvit clasa a opta: *Gábor Béki*, *Martin Frank*, *Patrik Gaudi*, *Kitti Gán*, *Mihai Goda*, *Anamaria Kolompár*, *David Minyó*, *Szilveszter Rádai*, *Marius Nicolae Sima*, *Rebeca Șimon*, *Ioan Sóki*, *Erzsébet Sztancs*, *Norbert Sztancs* și *Laurențiu Zaboroschi*. Dirigințe: *Teodor Csonka*.

Chitighaz

Serbarea de bun rămas a școlii generale din Chitighaz a avut loc la Căminul Cultural din localitate sâmbătă, pe 14 iunie. Directoarea școlii *Erica Borbély* a înmănat cel mai înalt premiu al școlii pentru eleva *Kinga Iuhás*, care pe parcursul celor opt ani a obținut nota cinci la toate disciplinele și își va urma studiile medii la Liceul „N. Bălcescu” din Jula. *Kinga Iuhás* a fost premiată încă cu premiul AȚRU, pentru

Jula

Micherechi

meritele deosebite la învățătură. Autogovernarea Românească din Chitighaz a oferit premii următorilor elevi: *Vivien Péntek* și *Orsolya Papp* pentru obținerea rezultatelor bune la concursurile românești, *Grigore Dehelan* și *Csaba Otlăcan* pentru păstrarea tradițiilor românești, iar *Vasile Kókai-Szabó* pentru participarea cu succes la concursuri românești. *Renata Otlăcan* și *Vivien Péntek* pentru activitatea școlară au primit o vizită-cadou la Castelul Vásárhegyi-Bréda din Leucușhaz. A fost lăudată eleva *Orsolya Papp* pentru rezultatele școlare excepționale. Dirigințele clasei a opta a fost:

Cristian Ardelean. Au absolvit clasa a 8-a: *Daniela Balog*, *Grigore Dehelan*, *Mirella Frink*, *Attila Gyebnár*, *Daniela Hoțopan*, *Bențe Iepure*, *Kinga Edina Iuhás*, *Vasile Kókai-Szabó*, *Zalán Negye*, *Csaba Otlăcan*, *Renata Otlăcan*, *Zsolt Otlăcan*, *Orsolya Papp*, *Roland Péntek* și *Vivien Péntek*.

Jula

Directoarea Liceului și Școlii generale românești „N. Bălcescu” din Jula, *Maria Gurzău Czeglédi* a înmănat premiul „Elevul excelent al școlii” pentru *Fruzsina Boca* și *Magdalena Dobra*.

(Continuare în pag. a 9-a)

Bătania

Bătania

O carte-statue a românismului s-a lansat la București

Vineri, 13 iunie, la Clubul Țăranului, din cadrul Muzeului Țăranului Român din București a fost lansat noul volum „Românii din jurul României”, pe care Vasile Șoimaru îl închină vecinătăților românești ale României. „Are 376 de pagini și e o lucrare crescută pe verticală, precum Coloana Infinită a lui Constantin Brâncuși. Există cărți-monumente. Dar iată și o carte-statue”, spune poetul Nicolae Dabija într-o recenzie pe care vă invităm să o citiți mai jos.

Există cărți-monumente. Dar iată și o carte-statue.

E vorba de volumul „Românii din jurul României” de Vasile Șoimaru.

Are 376 de pagini și e o lucrare crescută pe verticală, precum Coloana Infinită a lui Constantin Brâncuși.

Despre tipăriturile deosebite, de regulă, se spune: o carte ca aceasta apare una la un an, sau una la zece ani, sau una la o sută de ani.

Despre astă operă unică se poate afirma că asemenea cărți apar o dată la două mii de ani.

De ce?

Albumul lui Vasile Șoimaru prezintă, pentru prima dată în istorie, mărturiile scrise și imagini fotografice despre marele popor al dacilor, despre care Herodot spunea că se întinde din munții Moraviei și până la apele Niprului.

Această carte de circa 3 kilograme e o carte grea. În primul rând – de sensuri și frumuseți.

Am mai putea-o denumi: un sfert de milion de kilometri într-o mie de imagini.

Atâția kilometri a făcut Vasile Șoimaru pentru a aduna cele o mie de imagini din carte. Alte câteva sute de mii de fotografii i-au rămas în afara acestei Enciclopedii a Daciei refăcute simbolic. Dacă Decebal ar putea-o răsfoi, și-ar regăsi lesne țara toată între filele ei.

Precum arheologul care reconstituie după un os dinozaurul preistoric, Vasile Șoimaru reconstituie cu un șoisaj, cu ruinele unei catedrale sau licăriile din privirile unor consângeni – o epocă, o țară, un neam.

Imaginile volumului respectiv sunt ca un comentariu la cartea de istorie. Această Cazană a neamului românesc trebuie să fie predată în școală ca o anexă la manualul de istorie.

– Ce țară ați mai dori să vedeți, domnule Șoimaru, după ce ați văzut, s-ar părea, toate țările de pe glob?

Îl întreb pe Vasile:

– Cum ai găsit subiectul?

– Nu eu l-am găsit. El m-a găsit. Trebuia cineva să facă acest lucru. Îi sunt recunoscător Celui-de-Sus că m-a binecuvântat să-l realizez anume eu.

Vasile Șoimaru are un suflet care i se zbate ca apa-n vad. Când îl sun pe posesorul lui fără de astâmpăr, îmi răspunde ba de la Bitolia, ba de la Uzdin, ba de la Martanoșa, ba de la Cornova Italiei, locuri nu unde românii au fost risipiți de intemperii istoriei, ci – pe unde au mai rămas: rămășițe din vechiul Imperiu al Dacilor, care, la două mii de ani de la suprimarea lui de către romani și barbari, mai dau semn a nu fi dispărut de tot.

Răspândiți în cele patru zări, ei se mai încăpățânează să vorbească limba lor, să-și păstreze tradițiile, să țină la vetrele moșilor și strămoșilor de care nu s-au despărțit, ele fiind situate în chiar leagănul civilizației multimilenare al acestora.

Vasile Șoimaru a mers pe urmele lupilor daci. Formula: valah-voloh-volh-volk desemnează o posibilă ascendență a valahilor (românilor) identificați cu lupii, puși pe drapelele Daciei.

Sate ascunse în munți sau pe șesuri ca niște lupării. Femei cu ochi de lupoaice. Bărbați cu mers de lup pus la pândă. Copii cu hârjoneli de lupoșori, scorborați de pe steag dacic. Pe toate le surprinde Vasile Șoimaru.

El reconstituie basme și vise. Doruri și nădejdi.

Un reporter de la un post de radio bucureștean, aflând că basarabeanul Vasile Șoimaru vizitase câteva zeci de țări, i-a pus acestuia ceva mai demult următoarea întrebare:

– Ce țară ați mai dori să vedeți, domnule Șoimaru, după ce ați văzut, s-ar părea, toate țările de pe glob?

Cel întrebat a răspuns în felul următor:

– Unica țară pe care aș dori mult s-o văd se numește...

Și aici Vasile a făcut o pauză, ca mai apoi să adauge:

– ...România Mare.

Pe ea încearcă s-o refacă cu aparatul său de fotografiat ilustrul călător și om de cultură.

A găsit localități, altădată românești, în care azi doar morții din cimitire mai au nume românești. Celor mai mulți dintre urmașii lor li s-au furat numele, graiul, memoria.

Se știe: un popor care nu are memorie încetează să mai existe.

Norocul nostru a fost limba română: cuvintele ei nu ne-au uitat. Acolo unde mai e vorbită limba noastră, memoria este vie.

V. Șoimaru s-a deplasat unde a auzit că ni se mai vorbește graiul. Și s-a găsit pe sine.

În Ucraina de dincolo de Transnistria, între râurile Tiligul și până dincolo de Bug, până în 1956 funcționa circa 500 de școli românești.

În acel an, acestea au fost închise delaolaltă. De ce? Argumentul a fost hilar: acestea îi românizau pe ucraineni și ruși. Dar – Basarabia a făcut parte din Rusia țaristă 106 ani, iar din URSS – alți vreo 50 de ani, și nu le-a românizat. Dimpotrivă, ea s-a lăsat rusificată. Acolo unde nu s-a reușit timp de sute de ani să fim asimilați, rusificați, deznaționalizați a poposit Vasile Șoimaru.

Toate satele de acolo îl cunosc pe Vasile. El le-a amintit limba noastră, le-a dus costume populare, cărți, CD-uri cu melodii de-ale noastre și de-ale lor.

Nicolae Bobeică, sosit la lansarea albumului de la Martanoșa, sat de dincolo de Bug, care în 1956 mai avea 20.000 de români, îmi povestește:

– Când l-am auzit pe Vasile Șoimaru vorbindu-ne în limba noastră la întâlnirea cu consătenii mei, tot satul a început să plângă. De bucuria de a auzi tot ce spune și de durerea de a nu înțelege tot ce spune.

În toate satele românești din teritoriul vast de la țăr-murile Mării Negre pe care

Ecaterina a II-a îl botezase „Moldova Nouă”, pentru că în 1740 majoritatea locuitorilor de acolo vorbeau în „valahă”, azi școlile sunt rusești. Și moldovenii rusificați de acolo se vor cu Rusia. În localitățile unde mai există școli cu predare în limbile tătară, armeană, acestea se doresc în Ucraina. Iată ce n-a înțeles până azi puterea de la Kiev, că cei rusificați – ca și minoritățile din Republica Moldova – se vor dori veșnic cu cei care i-au rusificat.

Poate nu-i târziu ca politicienii din țara vecină să revină la deciziile aberante ale celor de la 1956.

Îl știu pe Vasile Șoimaru de mult (am fost colegi de parlament în câteva rânduri), dar nu l-am cunoscut deloc.

Abia când a scos prima ediție a cărții „Românii din afara României” l-am cunoscut cu adevărat ca pe una dintre marile personalități ale Basarabiei, care nu se bate cu pumnul în piept că face, dar face și face bine ceea ce face.

Mă miră entuziasmul lui permanent și faptul că pune mai presus de toate iubirile – dragostea de Neam.

Vasile Șoimaru ar fi cel mai bun director al Departamentului Românilor de Pretutindeni, care sponso- rizează la nimereală programe care n-au nici în din,

nici în mână cu promovarea identității românești, și care, acum câțiva ani, era în căutare de români pe insulele Maldive, prin Singapore și Noua Guinee, în loc să treacă Prutul, Tisa sau Siretul și să-l ia drept călăuză pe Vasile Șoimaru, cel mai bun cunoscător al vetrelor românești din afara actualelor frontiere ale României.

Când s-ar putea să dispărem, Doamne ferește!, în gulagurile Uniunii Euroasiatice, care ia naștere în aceste zile, pe fundal de rafale de mitraliere în Ucraina de răsărit sau în globalizări negândite până la capăt, cartea lui Vasile Șoimaru va fi o mărturie și o dovadă că am fost...

Această carte e mai mult decât o carte. E un pomelnic al unui neam decimat. O mărturie. Și un vis.

E ca o catedrală ridicată pe ruinele unei catedrale care a fost. E ca o albie de râu cu apele mutate în alte alpii, care așteaptă niște ploai să le umple.

Când răsfoiești volumul lui Șoimaru, simți aer proaspăt ca stârnit de aripi de șoimi.

Această carte e din viață și moarte, e din nopți și din zile, Vasile, Vasile...

Nicolae Dabija, poet, membru de onoare al Academiei Române
www.romaniidinjurulromaniei.ro

Ultimul clopoțel pentru absolvenții de școală generală

(Urmare din pag. a 7-a)
Premiul „Pro discipulis – Pentru elevii noștri” l-a primit *Victoria Estera Borszéki* și *Petra Révész*, iar pentru activitatea școlară a fost distins *Martin Rocsin*. Premiul AȚRU pentru păstrarea culturii și limbii române l-a primit *Cristofer Paksi*. Biserica cu hramul „Sf. Parascheva” din Iula a oferit un premiu elevei *Victoria Borszéki* pentru conduita creștină exemplară, pentru activitatea depusă la evenimentele organizate de Biserica Ortodoxă. În cadrul serbării de bun rămas, eleva *Estera Ardelean* a primit o distincție a Universității din Timișoara pentru promovarea culturii românești și pentru obținerea rezultatelor excelente la concursul de povești din Otlaca-Pustă, la olim-

piada de limba, literatura, cultura și civilizația românească, la concursul de poezie „Lucian Magdu” din Bătania, la concursul de povești din Bichișciaba, la concursul de ortografie „Gheorghe Martin” din Micherechi și la alte concursuri orășenești. Estera a fost propusă din partea școlii, pentru obținerea premiului orașului Iula pentru anul școlar 2013/2014.

Au absolvit clasa a opta: *Estera Ardelean*, *Fruzsina Boca*, *Victoria Estera Borszéki*, *Magdalena Dobra*, *Gavril Huba Gyihor*, *Attila Kulcsár*, *Patrik Málík*, *Ákos Mihók*, *Cristofer Paksi*, *Vanesa Ditta Paksi*, *Petra Révész*, *Martin Rocsin*, *Leila Rita Szák*, *Botond Tóth*, *Iosif Ákos Ugor*.

Diriginte: *Ana Iuhas*.

Micherechi

Corpul didactic a premiat două eleve pentru rezultatele exemplare la învățătură: *Aliz Mihuț* și *Beatrix Boca*, iar premiul directorului școlii l-a primit *Devald Varga* și *Angelica Boca*. Președinta Autogovernării Românești din Micherechi, *Maria Pătca Petrușan* le-a premiat pe elevele *Lois* și *Naomi Ruja*. Primărița localității, *Margareta Tat* a premiat elevii *Angelica Boca*, *Noel Miron* și *Igaș Timotei* pentru rezultatele obținute la întrecerile sportive. Primăria a acordat câte-un cadou (un pendrive) fiecărui elev absolvent. Nouă elevi au primit lauda dirigintelui.

Președintele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, *Marius Maghiaru* ca recunoaștere a meritelor depuse pentru răspândirea limbii materne românești a premiat elevele *Lois Ruja* și *Naomi Ruja*. *PS Siluan*, Episcopul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria și *Petrică Crețu*, pastorul Bisericii Baptiste din

Micherechi au înmănat fiecărui absolvent câte-un cadou. Premiul AȚRU a fost înmănat de către *Tiberiu Iuhas* elevelor *Aliz Mihuț* și *Angelica Boca*. Președintele Asociației pentru sport, *Ioan Boca* i-a premiat pe *Noel Miron*, *Petru Forogau*, *Zoltán Forogau*, *Timotei Igaș* și *Cristofer Lészeg*, pentru rezultatele obținute în domeniul sportului.

Au absolvit clasa a opta: *Angelica Boca*, *Beatrix Boca*, *Beatrix*

Ciotea, *Petru Forogau*, *Zoltán Forogau*, *András Frankó*, *Timotei Igaș*, *Victor Iova*, *Cristofer Lészeg*, *Brigitta Martin*, *Aliz Mihuț*, *Noel Miron*, *Ștefan Orodan*, *Ana Petrușan*, *Tiberiu Poiendan*, *Dora Puha*, *Lois Ruja*, *Naomi Ruja*, *Tiberiu Ruja*, *Ivan Sabău*, *Vasile Ungor*, *Devald Varga*, *Nicoleta Vereș* și *Vanesa Vereș*.

Dirigintele clasei a opta a fost: *Dumitru Boca*.

Ana Cioca

Expoziție de sculptură în cristal optic

Luni, 23 iunie, de la ora 18.00, la sediul Institutului Cultural Român Budapesta (1146 Bp., Str Izsó nr. 5) va avea loc vernisajul expoziției de sculptură în cristal optic a artistului plastic *Cătălin Gheorghe Hrimiuc*. Împreună cu artistul, la eveniment va fi prezentă *Simona Tănăsescu*, cura-

toarea expoziției, critic de artă și artist plastic. Vernisajul reprezintă avanpremieră lansării programului ICR Budapesta „Science Meets Culture in Budapest”. Expoziția poate fi vizitată în perioada 23 iunie – 19 septembrie 2014, la sediul Institutului Cultural Român Budapesta. A.B.

Au început examenele de bacalaureat

În cursul acestei săptămâni, la Liceul „N. Bălcescu” din Iula s-au desfășurat examenele de bacalaureat, proba orală. Cele două comisii de examinare au verificat în total cunoștințele a 75 de tineri, dintre care 45 sunt de clasa a XII, iar 30 de elevi din clasa a XI-a care și-au dat bacul

în mod preliminar. Președinta comisiei de examinare 12A a fost prof. *Varró Zsuzsanna* și a examinat în zilele de 16–17 iunie, iar după o zi liberă, în zilele de 19–20 iunie și-au susținut proba orală în fața comisiei de examinare elevii din clasa a 12B. Președinta comisiei a fost dr. *Máthé*

Ilona, profesor universitar. Rezultatele de anul acesta ale examenului de bacalaureat până la încheierea ediției noastre nu au fost încă cunoscute. Cei care și-au depus dosare la instituții de învățământ superior, vor cunoaște punctajul de admitere pe 24 iulie. A.C.

„Dieta” călugărilor de pe Muntele Athos, regimul care face minuni

Călugării duc o viață cumpătată și din punct de vedere alimentar, nici vorbă de mâncăruri procesate, mesele sunt luate în liniște, acesta fiind motivul pentru care fețele bisericesti de pe Muntele Athos au o speranță de viață mai lungă cu zece ani decât grecul obișnuit. Acest stil de viață face obiectul unei cărți care te învață mai degrabă cum să trăiești, nu doar cum să slăbești.

Mult laudata dietă mediteraneană a fost mereu oferită drept exemplu de rețetă minune pentru o viață mai lungă și ferită de o mulțime de afecțiuni grave cu care se confruntă omul modern. Însă cea mai recentă „vedetă” intrată pe scena dietelor este prezentată în volumul „The Mount Athos Diet” (Dieta de la Muntele Athos), scris de Richard Storey, Sue Todd și Lottie Storey, trei nutriționiști care au încercat să schimbe conceptul de dietă prin împărțirea celor șapte zile ale săptămânii în

trei perioade alimentare distincte, inspirați de cele observate la mănăstirile de pe muntele Athos: trei zile de moderație, trei zile de post și o zi de sărbătoare sau dezlegare.

Astfel, în timpul zilelor de post trebuie eliminate toate produsele lactate, peștele, alcoolul, ouăle și uleiul, în favoarea porțiilor mici de fructe, legume, nuci de toate felurile, semințe și diverse tipuri de fasole. Zilele de moderație trebuie „închinate” unei diete tipic mediteraneene, care să includă lactate proaspete, ulei

de măsline, pește, carne de pui și ouă, dar să excludă pe mai departe zahărul, alimentele procesate și carnea roșie. În această parte a săptămânii este permis chiar și alcoolul, deși este preferat numai vinul roșu, dar cu măsură, adică două unități pe zi (două pahare a câte 175 de ml fiecare).

Ziua de dezlegare, după cum anunță și denumirea, este momentul de răsfăț, când putem gusta, însă tot cu moderație, din carne roșie, ciocolată, prăjituri sau alte băuturi bahice în afară de vin roșu.

Atenționarea Ministerului Afacerilor Externe al României

Vacanța ta, timpul tău.
Ai grijă de documentele tale,
pentru o vacanță fără griji!

Cupa internațională de șah „Alexandru Hoțopan” Ediția a V-a

Dragi prieteni, iubitori ai șahului, redacția „Foaia românească” și în acest an va organiza Cupa internațională de șah „Alexandru Hoțopan”. Dorim să adunăm la un loc iubitorii șahului pentru o zi, pe 5 iulie.

CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. La competiție are dreptul să participe orice român din Ungaria sau din lume și orice iubitor de șah!
2. Taxa de participare: adulți – 1500 Ft/persoană
elevi – 1000 Ft/persoană;
3. Categoriile:
Profesioniști: „A” – seniori, „B” – juniori (14–18 ani), „C” – copii (4–14 ani)
Amatori: „D” – seniori, „E” – juniori (14–18 ani), „F” – copii (4–14 ani)
„G” – inactivi
4. Competiția se va desfășura în sistemul RAPID (30–30 minute) și ELVEȚIAN.

Cupa de șah „Al. Hoțopan”

sâmbătă,
5 iulie
2014

Atenție!
Schimbare
de dată!!!

BILET DE ÎNSCRIERE

Nume:

Categoria la care doresc să particip (A sau B):
.....

Data nașterii:

Adresa:

Tel:

E-mail:

Semnătura:

Concurenții sunt rugați să retrimită talonul de înscriere și cotizația pe adresa redacției (Jula, str. Doja nr. 8), până în data de **2 iulie 2014**.
Contacte: **Ioan Cozma** (+36 30 4316775, kozma0802freemail.hu), redacția: +36 66 361 789

TV

Acasă la români

Vineri, 20 iunie, ora 23.00,
PRO TV Internațional

Acasă la români aduce în casele telespectatorilor din toate colțurile lumii cei mai îndrăgiți cântăreți de muzică populară.

Un film simplu

Sâmbătă, 21 iunie, ora 15.15, PRO TV
Smiley are la dispoziție o zi pentru a găsi răspunsul. Un vânător de talente american îi promite o carieră în State, cu condiția să renunțe la Simplu. Băieții au mirosit mișcarea și îi bat obrazul, iar asta nu îi ușurează deloc decizia. Viața lui Smiley se complică și mai mult când o întâlnește pe Mia, o fată misterioasă, pasionată de balet și de cursele de mașini tunate. Dragostea la prima vedere e un lucru minunat, dar timpul trece și Smiley trebuie să se hotărască. Oare la finalul zilei trupa Simplu va mai urca pe scena primului MTV Block Party din România? O comedie romantică în ritmuri de dance care ne amintește că viața ar fi simplă dacă nu am complica-o noi.

Amici în spațiu

Duminică, 22 iunie, ora 11.30 Antena 1
Irezistibilii cățeluși vorbitori de la Disney se întorc în acest film nou-nouț care îi poartă acolo unde nici un alt cățel nu a mai pășit până acum: pe Lună! Cu ajutorul unor noi prieteni stelari, aceasta aventură se va dovedi a fi un pas mic pentru un câine, dar un salt uriaș pentru specia canină! Mișcându-se cu viteza uriașă, ferindu-se de asteroizi și multe altele, grupul de Buddies și cei doi noi prieteni ai lor, Spudnick și Gravity, trebuie să își folosească tot curajul și inventivitatea pentru a lansa planul cu care să aselenezeze și apoi să se întoarcă acasă cu o rachetă. Dar oare au tot ce le trebuie?

FESTIVAL

Festivalul berii „Zilele Prieteniei Bergenbier” la Arad

Sâmbătă, 19 iulie 2014 – Duminică,
20 iulie 2014
Arad, Ștrandul Neptun

Trupe confirmate până acum: Vunk, Omul cu Șobolani, Paraziții, Vița de Vie, ROA și Șuie Paparude...

Program:
Sâmbătă, 19 iulie:
Vunk, Șuie Paparude, ShadowBox, OCSb

Duminică, 22 iulie:
Paraziții, Vița de Vie, ZOB, ROA

SPECTACOL

Dan Puric la Oradea

Joi, 26 iunie 2014, ora 19.00
Oradea, Casa de Cultură a Sindicatelor

Dan Puric revine la Oradea cu „Suflet românesc”. Spectacolul „one man show” este o izbucnire de revoltă, umor și speranță. O metaforă care ridică omul românesc din mizeria acestei lumi, pentru a-i dezvălui o perspectivă mistică asupra istoriei, de natură să-l facă să renască. O probă de inegalabil talent și o excepțională virtuozitate în exprimarea artistică. Dan Puric spune, prin pantomimă, povestea ieșirii din comunism a poporului român, a încercării lui de adevărată la sistemul occidental, cu prețul unor umilinte și a unor suferințe majore, în absența unei adevărate înțelegeri din partea Occidentului. „Dedic acest spectacol poporului român, frumuseții lui interioare necorupte, care într-o zi îl va ajuta să se refacă. Iubind această frumusețe va avea puterea ca odată plecat în lume să îi tămăduiască și pe alții.” (Dan Puric)

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

23 Iunie, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

24 Iunie, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

25 Iunie, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

26 Iunie, JOI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 Iunie, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

28 Iunie, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.55: Încheiere

29 Iunie, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 25 iunie, m1, ora 13.00
joi, 26 iunie, Duna TV, ora 7.00

După câteva informații legate de comunitatea noastră, programul românesc al postului public de televiziune din Ungaria vă invită la cea de-a 21-a ediție a Festivalului Cercurilor Perinița care a avut loc la începutul acestei luni, la Jula. Apoi vom prezenta secvențe din procesiunea copiilor din Micherechi, eveniment care, în ziua de 1 iunie, s-a încheiat cu o rugăciune comună în biserica din localitate. Realizator: Ștefan Crâsta

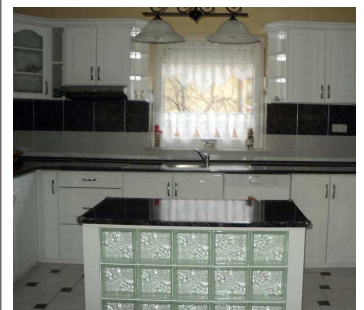

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare în Jula, în apropierea Băilor Cetății. Casa are 10 camere, 6 băi, 2 bucătării și sufragerie. Se află pe strada Sittye nr. 19. Prețul: 230.000 EUR. Număr de contact: +36-30-322-5410 (Vorbim limba română).

Glume

Un bărbat darnic
pe vremea Campionatului Mondial
de fotbal

Un bărbat i-a dat nevaste-sii 100 de lei și i-a spus să iasă deseară și să nu se întoarcă până când nu se termină fotbalul.
– Dar nici nu trebuia atât de mult, a spus ea zâmbind.
– Lasă, i-am zis, o să ai nevoie. Campionatul durează cinci săptămâni.

Ardeleanul în Londra

Un ardelean, întors recent dintr-o excursie la Londra, îi povestește unui prieten:
– Stând pe o bancă în Hyde Park, am cunoscut o englezoaică și, cu toate că nu știu engleza și nici ea româna, ne-am înțeles de minune. ... I-am desenat o farfurie cu mâncare și ea m-o dus la un restaurant. ... I-am desenat un pahar și ea m-o dus la un bar ... Și tot așa până spre dimineață, când ea mi-o desenat un pat.
– ?? Și...??
– No, da' știi ce m-o mirat cel mai tare? Cum de o știut că mi-s tâmplar?

Micherechi

Micherechi

Apateu

Apateu

Ultimul clopoțel pentru absolvenții de școală generală

Jula

Bătania

Chitighaz

Relatare în pag. a 7-a

Chitighaz

FOAIA
românească
20 iunie 2014
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamentele la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiş și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2014: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).